ИМ Дп=14
Инв. № 76
Оф № 37

Светлина

Вестник за информация, култура и народно стопанство.

ДУПНИЦА, 14 август 1921 год.

Уреждa се от редакционен комитет при сѫтрудничеството на обществени дейци и др.

Ржкописи не се вржщат. Адрес: „СВЕТЛИНА“

БРОЙ 36 БРОЙ

ИЗЛИЗА ВСЕКА НЕДЕЛЯ

За обявления се плаща: на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите по 60 ст. на учреждения по 60 ст. дума. 1 брой 50 ст.

Абонамент за година 30 лв. за 6 м-ци 15 лв. 3 м-ци 8 лева

Г-ца Василка К. Неджина
и
Г-н Анани А. Бибин
сгодени 6 Август 1921 год.
Бобошево Бобошево

Освеи с горни ризи, чорапи и вржски
САМО МАГАЗИН
„БЕРЛИН“
до Казиното може да задоволи и най-изтжнчения вкус по избор на дамски кордончета, пржстени, обеци брошове, шноли от прочутата Швейцарска фабрика с марка В. Т.
Продава с гаранция при най-износки цени

ЛЕТВИ И ДЖСКИ
най-разнообразни размери от Предел на Пирин продава склада на
Т. Ленков & С-ие — Дупница
Находяш се в хана на Славе х. Михалчев.

В МАГАЗИН
„АВРАМАЧЕТО“
В новото здание на Христо Полеганов Тел. № 16
Всякакви памуци за тжкане, кросна, тиря за чорапи, басми, оксфорти, хасета, домашни платна, шаеци, американи, шевиоти, крепони, докове, зефири и пр. пр.
на износни цени.

Илия В. Ризов & С-ие — Дупница.

П. Т.

Чест ни е да сжобщиме на почитаемите ни клиенти, че от 10 авг. т. г. преместихме контората с склада за бракна и зжрнени храни в зданието на ХРИСТО ПОЛЕГАНОВ — до кржчмата с хана.

Телефонния ни пост носи № 35, а не № 56

Нашата фирма нема нищо общо с новооснованата такава *Витошански, Янков & С-ие*, която ще работи в дюкяна, кждето се помещаваше до сега нашата контора.

Като молим да си вземете бележка от гореизложеното, оставаме

С почитание: ИЛИЯ В. РИЗОВ & С-ие.

ПЕЧАТНИЦА
„МОДЕРНО ИЗКУСТВО“
ВЛАДО ИВ. ПИЛЕВ & С-ИЕ
— снабдена с красиви букви дава чист, ясен и хубав печат.

СВОБОДНА ТРИБУНА

ИЗ КОЙ ПЖТ?

Беше време, когато неотговорния фактор, Цар Фердинанд, качваше и свзляше правителствата, вжпреки конституцията и вжпреки демократическия парламентаризжм. Политическите управляющи партии с цената на много унижения идваха на власт чрез Фердинанда и изкупваха тия унижения с тлжсти гешефти в своето користно управление. Срамна и тжмна е тази страница от нашето политическо минало.

След войната положението се промени видимо, но системата фактически не е изменена. Днес, на местото на личния режим на Фердинанда, в неговите „права“ и задачи е *озаконен* чрез диктувания насилнически мир един друг фактор, който фактически е предопределен да управлява страната. Този фактор е *сжглашението* олицетворявано от *Репарационната комисия*.

Не ще и дума, ние сме принудени да тжрпим тази комисия, която по силата на договора има големи и широки права. И нищо добро не би се постигнало ако бжлгарското обществено мнение, распективно ако бжлгарския печат дадеше израз на недоволство срещу самия институт в една обидна форма. Без да обиждаме обаче, когото и да било, ние сме длжжни да кажем на нашия народ, че Бжлгария днес е напжлно в ржцете на Репарационната комисия.

Какви остават задачите на бжлгарските политически партии? Какви сж задачите на тия които управляват и на готвящата се за власт опозиция? — Не друга, а да усвоят едно *лоялно отношение* кжм новия управляющ фактор, като се стремжт да му посочат всичката безизходност за нашата страна ако не се направят отсжпки минимални, ако не се даде вжзможност на народа ни да се сжвземе икономически. За тая осветлителна задача, задача на ступанско подобрение и социално умиротворение, трябва да се направят всички усилия.

— Какво се вжрши в сжщност.

Вместо *единнен фронт на лоялност спремо Репарационната комисия*, правителство и опозиция които се карат за властта, сж усвоили поотделно да правят политика с чужденците. И стигнали сме до там, до кждето беха стигнали отношенията между бжлгарските политически партии и Фердинанда.

В ход са всички интриги, всички концесии, всички обещания за чужда сметка. Правителството за да запази властта, опозицията за да грабне властта.

Не желаем криво да бждем разбрани. Ние не отричаме, че управлението на земледелците внесе разочарования и то големи. Не отричаме пжлния му фалимент в вжншната политика, неспособността да сжздаде административен стабилитет, който е присжщ на една правова джржава и най-важното — ступанската безпжтица на правителството, от която страда работничеството, еснафлжка и малоимотните селяни. Срещу правителството, обаче трябва да се води борбата *чрез народа* и с оглед на общото вжтрешно и вжншно положение.

Сжщо така би било престжпно, за което и да било правителство, загубило своя обществен кредит да се опира на плещите на нашите кредитори, да тжпче народните маси, да тормози справедливото недоволство на гладния и угнетен трудящ се народ и да угажда на чужденците само и само да задржи властта.

Не от такова политика се нуждае бжлгарския народ и не такива политици биха можали да спасят страната от пжлното апекунтство на чужденците. Трябва да се разбере истинското положение и да се вжрши разумно *отбраната* от сжглашенския империализжм, докато настжпи време за една енергична успешна борба срещу него. Днес положението е преходно, целите трябва да бждат скромни, но кжм тех бжлгарската политика ще трябва да си разчисти терена с такт и умение.

С. Янев.

ВИЧЕВ

Произвеждане на доброкачествено тютюнево семе.

Една от по-важните работи която предстои на тютюно-производителите е добиването на тютюново семе за през идущата година. На тази работа до сега се е гледало много повжрхностно и тази е едничката причина гдето нашите тютюни постепенно се израждат и подбиват в качествено отношение. До сега това е ставало по следният начин. Щом се формират цветните китки и започнат да се разтварят цветовете стопанинжт предприема кржшането на сжцветията с цел да се развият и охранат по-добре листата, Заедно с тази операция той подбира по-добрите и кичести екземпляри, на които запазва сжцветията с цел да завжржат семе Това е едничката му грижа, която той полага в това направление, а всички други работи по отглеждането на избраните растения, като филизене и кржшене на листата си остават почти сжщите каквито и за другите растения. С окончателното обиране на листата се завжршва вегитацията на семенните растения, а заедно с това и узряването на китките. Главната грешка, която се прави с това е кржшането на листата. Известно е че листата на всеко растение сж органите, чрез които става храненето на целия организжм и напластяването на хранителни вещества в известни части на растението Тютюновото семе, както и всички други семена, представлява от себе си зародишната клетка от която ще се развие бждащето растение. Тя с зачесена с концентрирани хранителни вещества, които ще служат за зародишжт и младото растение до като то закрепне и залегне самостоятелно да си набавя храната от почвата и вждуха чрез корените и листата. Явно е от това, че колкото повече листа има едно растение и колкото по продлжително остават те на него, толкова повече хранителни вещества ще се препратят в семето и толкова по способно ще бжде то да отхрани младия зародиш. С преждевременното окржшване на листата се намалява изпращането на хранителните вещества в семето, аследствие на което то узрева преждевременно и остава дребно, недоразвито и с слаба растителна сила

В природата сжществува закон за прогресивното растене на растенията. Той обяснява какво грамадно значение може да има качеството на посевния материял в каквато и незначителна разлика да бжде. Знае се че нарастването на всеко растение се извжршва не толкова с уголемяването на неговите клетки, колкото с размножаването им. Всека клетка в периода на развитието си се дели пжрвоначално на две, след известно време тези две клетки се разделят отново по на две и образуват 4 и т. н. Ако предположим за пример че семето от растението с кржшените листа е имало пжрвоначално 1 клетка, а това от неокржшените две, явно е каква голема разлика ще се набере в края на развитието им благодарение на прогресивното нарастване, като допустнем че те в единия и другия случай сж се размножавали едновременно Тази разлика в увеличаването на клетките ще повлече след себе си уголемяването на дохода, който в края на вегитацията може да бжде в десетки и повече кгр. на декар. Ако това е по отношение големината на дохода, не по малко е влиянието им и вжрху качест-

В участжка.

Тая вечер бех на гости в Иванчови. Отдавна е канеше да ида, за да ми бил прочел написаното за вестника „Бездействието на нашата интелегенция“. Джлжг спор завжрзахме по отношение на тоя вжпрос. Аз оспорвах, че нашата интелегенция е годна за обществена работа стига да има той да я подкрепи, а Иванчо твжрдо стоеше на своята позиция и искаше факти; натжрка ми носа за читалище, трапезария, градски дом, културни дружества и пр. пр. Видех че неможем се разбра, а времето бе доста напреднало, полицейския час туку бе настжпил, станах сбогувах се и тржгнах за дома. Вжн бе доста тжмно поради липсата на месечината. Не изходил и стотина метра пред мене видех се движеше друга човешка фигура, която бжрзаше и тя, наверно като мен закжснела. Поускорих крачките, когато я доближих видех, че е жена тржгнах с такжв ход, с какжвто се движеше тя. Дявол да го вземе, голема слабост имам кжм жените. Светлината на една кжща освети лицето на сжпжтницата ми и аз познах моята „Мара“. Настигнах я. Аз отдавна зная че дена за нея е „малжк“ та и с нощта си служи. Поискашлях се, както му е „реда“ и се обадих:

— Добра стига Маро! . . що тжй си закжснела, както мене. Тя ме изгледа и като позна некогашния си „Ромео“ отговори

— Закжснех малко. Бех при една моя приятелка, която е тежко болна и не се знае дали ще прекара тая нощ.

Разбрах, че ме лжже, но . . . не изках да я запитвам повече по тоя вжпрос.

— Добре, че ме настигнахте продлжжи тя, защото часа 11 минава, та свободно да си ходя.

Пжтя и на двамата ни бе един. Тя живееше близо до нас. Вжрвехме мжлчаливо, като кавалер рекох да наруша мжлчанието.

— Е как си още? . . как прекарваш? . .

— Добре . . . живея . . . А ти как си с семейния живот? иронично добави тя

— Остави се мара! . . Хиляди пжти се кая, че сжм се оженил. В тия времена не би требвало човек да е женен и при това чиновник с заплата Не можеш свжрза двата края Уж чакаме ефтиния, то наопжки всичко се покачва. На кашкавала купиш треба 70 — 80 лева и то на приятелски начала; сиренето се качи двойно, хлеба сжщо и незнам как ще се живее! . . Тжмо облеча едното дете, другото оголело, едното обуя другото обосело, аман сжм режжл вече . . . А за мене и жената от войната насам нито копче сме купили, обржщаме старото наопжки за да го правим ново . . . А заплатата не стига; борчлея и живея за сметка на утрешния ден . . . Ех ерген човек да е на тия години.

Мара замжлча, Като че ли последните думи и спомниха за миналото. Тжмо се канех да заприказвам и да отклона семейния вжпрос един глас из тжмнината дрезгаво извика.

— Стой! . . . кжде сте тржгнали . . . часа единадесет минава! . .

Разбрах, че това е некой „сербезлия“ джандарма и насмешливо му отговорих:

— Отиваме си дома що те интересува тебе! . .

Джандармата се изпречи пред нас, види се последните думи го обидиха и като вдигна ржка извика: —В името на закона Вие сте арестувани . . . Марш назад! . . .

— Слушай господине, обади се Мара, уплашено истина часжт минава единадесет, но нашия часовник ни излжга.

— Слушай бе приятелю, обржнах се любезно кжм него, ний сме „семейни“ хора и мирно и тихо си отиваме дома.

— Не! . . . назад!. . . разберете! . . . натжртено отговори джандармата и изсвири с свирката.

Сега я ущапахме, рекох си на ума. Тоя джандарма ще ни арестува и туй то! какво не му гово-